

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. De positione Ebbonis Archiepiscopi Remensis. Tres Episcopos elegit qui peccatorum suorum iudices essent. Tum tres rursus Episcopos confessionis suæ testes postulavit. Qua peracta, depositus est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

stirpis in causa Arnulphi Remensis Archiepiscopi: qui cum Metropolitanus esset, facilius patere potuit auctoritati Romanae. Sed antequam ultra progrediamur, observandus hic est error Cardinalis Perronij: qui Arnulphum hunc Remensem Archiepiscopum confundit cum Arnulpho Episcopo Aurelianensi, eumque nominat Arnulphum Episcopum Aurelianensem; cum tamen certum sit Archiepiscopum illum causam dixisse ut reum, Episcopum vero Aurelianensem sedisse inter iudices.

II. Ex actis Synodi Remensis habitae anno octingentesimo nonagesimo secundo colligitur Arnulphum illum Lotharij Regis filium fuisse ex concubina, Archiepiscopumque Remensem factum fuisse beneficio Hugonis Regis, cui praestiterat juramentum fidelitatis. Et tamen violata fide data, portas urbis Remensis avunculo Carolo aperuerat, qui armis regnum repetebat ab Hugone. Eam ob rem Hugo synodum Remensem convocavit: ad quam vocatus Arnulphus, prodicionem suam ac perjurium confessus est coram duodecim Episcopis quos iudices & confessores suos esse postulavit, indignum se esse aiens episcopatu, eoque spoliari petens. Verbis autem generalibus confessionem suam repetiit in Concilio coram Rege & proceribus. Tum deponitur a synodo, quae pro eo vitam & membra a Rege impetrat.

III. Quaesitum est in synodo an competens illa esset ad iudicandam hanc causam absque auctoritate Summi Pontificis. Ad probandam necessitatem auctoritatis Romanae adductae sunt supposititiae epistolae Iulij, Damasi, & aliorum Pontificum. At parte ex alia, duo quaedam dicta sunt. Primum, Regem ante hos undecim menses epistolam scripsisse ad Ioannem XV. Papam, qua ad eum deferebat querelam suam adversus Arnulphum, petebatque *formam iudicij*. in quam etiam sententiam scripserant Episcopi Remenses. sed Ioannem nihil haecenus respondisse. necessitate itaque adactum Regem ad congregandam synodum: quae optimo jure poterat cognoscere de accusatione ista, postquam adeo manifestum erat Pontificem nolle cognitionem habere. ita quippe sancitum in canonibus, qui totam harum rerum auctoritatem tribuunt synodis provincialibus. Laudantur autem in eam rem canones Africani, itemque Antiocheni, Nicæni, & nonnulla loca ex epistolis beati Gregorij, tum etiam exempla Aegidij & Ebbonis Remensium Archiepiscoporum, & interpretatio quam Hincmarus adhibuerat cano-

nibus & decretis quae in hac materia allegantur.

IV. Igitur constituta Concilij potestate, probatur auctoritate Conciliorum Tolitanorum prodicionem in Principem crimen esse quod depositionis poena plecti debet. Ceterum quod spectat ad confessionem Arnulphi, adnotandum est in antecessum, ut res ista melius intelligatur, receptam tum temporis non fuisse voluntariam cessionem episcopatus sine causa legitima, veluti gravis infirmitatis, aut criminis capitalis quod depositione puniri mos esset. Quoad crimina vero, necessarium erat ea probari magno testium numero fide dignorum, aut ut ea reus fateretur. Sed valida non erat confessio nisi secundum praescriptas in iure formulas fieret: quam tamen cautione quadam adhibita fieri necesse erat, si forte crimen capitale esset. Constituerat Leo sufficere poenitentibus confessionem criminum solis Presbyteris factam, neque necessarium esse ut ea scripto proderent. Videbat enim quod nisi ea necessitate exsolverentur, eorum inimici possent eis creare vitae periculum. Eo exemplo Episcopi accusati admittebantur ad confessionem suorum criminum; quam singillatim faciebant, nihil circumstantium omitrentes; & id quidem non coram universa synodo, sed apud Episcopos electos, qui ad secretum erant adstricti tanquam confessores poenitentis. Hunc autem agendi modum ad dignitatem suam vertebat synodus, ad vitandam scilicet appellationem accusati, quod juxta canones Africanos damnato non liceat ab electis iudicibus provocare. Episcopi vero a reo electi, ab eo assumebantur tanquam iudices, qui iudicariam ejus confessionem excipiebant, quae fundamentum erat sententiae damnationis. Confessio porro illa in aversione scribebatur in actis cessionis episcopatus quae accusatus scripto dabat. Confessores vero, id est, iudices electi, pronuntiabant crimen illud, quod accusatus fuerat confessus, poenam depositionis mereri.

V. Exemplo sit depositio Ebbonis Archiepiscopi Remensis: qui cum anno dccxxxv. in synodo apud Theodonis-villam accusatus fuisset a Ludovico Pio Imperatore, tres Episcopos elegit qui iudices essent suorum peccatorum; coram quibus omnia confessus, remedium poenitentiae ab eis petiit, ut a functione episcopali, cuius se indignum esse agnoscebat, recederet. *Secundum canonicam institutionem elegit sibi, per consensum synodi, Episcopos iudices peccatorum suorum, quos canones electos appellant; de quibus scriptum est in Concilio Africano c. 63.*

ut ab electis iudicibus provocari non liceat. Tum tres rursus Episcopos confessionis suae testes postulavit, quam scripto & viva voce per aversionem confirmavit, dicens se indignum esse episcopatu ob sua crimina. Postquam damnatus fuit ab Episcopis, *dicentibus per ordinem omnibus: Secundum tuam confessionem cessa à ministerio*; ut adnotavit Hincmarus in posteriori opere adversus Gothefcalcum cap. xxxvi. Ceterum praeter iudices electos ad confessionem criminum, alij quoque eligi poterant ad ea convincenda, aut pro iudicandis quaestionibus canonicis, cum appellabatur à Metropolitano; quem admodum usurpatum est ab Hincmaro in Concilio Sueshionensi anno octingentesimo sexagesimo tertio.

VI. His positis videmus in actis Arnulphum quatuor Episcopos seu confessores elegisse, & una cum iis secessisse *in crypta secretiorem partem*. Facta autem ab eo confessione proditoris, confessores evocant alios Episcopos, eisque annuntiant *Arnulphum cum lacrymis & gemitu sua crimina sub nomine confessionis declarasse, seque à sacerdotali officio, quo hactenus indignè usus fuerat, removeri velle*. Tum eum omnes Episcopi hortantur, sub poena anathematis, ne quid adversus veritatem fateatur. Nihilominus ille in confessione sua persistit. Praeterea ab eo postulant ut Abbates & Clericos, qui in synodo aderant, evocari sinat, testes futuros ejus confessionis; ea tamen cautione, ut iurjurando aut anathemate injecto adigendi antea sint ad sponsonem silentij, quod impetratum est. His actis, synodus existimat deponi deinceps Arnulfum posse; quoniam neque Papam appellaverat ante electionem iudicum, quod tamen potuerat, neque postquam ij electi fuerant. Quo sane casu rejicienda prorsus fuisset ejus appellatio, cum non liceat appellare à iudicibus electis.

VII. Adfertur exemplum Potamij Archiepiscopi Bracarenfis in Concilio Toletano decimo depositi postquam impudicitiam suam scripto confessus fuerat, itémque exemplum Ebbonis, qui crimen suum confessus est Episcopis quos sibi confessores elegerat. Unde colligit synodus Remensis canonicè deponi Arnulphum posse, & alium in loco ejus ordinari.

VIII. Reges Hugo & Robertus ejus filius ad synodum veniunt *cum primoribus palatij*. Arnulphus introducitur, & publicè profitetur violatam à se fuisse fidem Regi debitam. Tum Comes Brochardus postulat ut is expressè fateatur proditorem, ut alius dein Episcopus canonicè ordinari possit in

loco ejus. Intercessit Arnulphus Episcopus Aurelianensis, vetus antistes, dicens confessionem nemini singillatim fieri posse nisi Presbyteris, satisque esse si reus crimen suum verbis generalibus publicè confiteatur, infidelitatis enim confessionem in aversione factam sufficere ad depositionem. Imò, *inquit pater Arnulphus, non eritis hodie pares sacerdotibus, quibus solis pura debetur confessio*. Vno verbo, decernitur Arnulphi depositio. Quo facto, se in terram ille in modum crucis prosternens coram Regibus, eis cum lacrymis & singultibus supplicat ut veniam sibi tribuere velint. Archiepiscopus verò Bituricensis vitam & membra pro Arnulpho nomine totius synodi petit à Regibus, quod ab eorum pietate concessum est.

IX. Arnulphus subscripsit actis suae confessionis, secundum formulam ab Ebbone praedecessore suo relictam, cujus haec verba describam, ut appareat discrimen quod intercedit inter resignationes episcopatum quae nunc fiunt absque causa, & eas quae etate illa fiebant ob crimen. *Ego Arnulfus quondam Remorum Archiepiscopus, recognoscens fragilitatem meam & pondera peccatorum meorum, testes confessores meos Siguinum Archiepiscopum (& alios duodecim, quos nominat) constitui mihi iudices delictorum meorum; & puram ipsis confessionem dedi, quarens remedium penitendi & salutem animae meae, ut recederem ab officio & ministerio pontificali, quo me recognosco esse indignum, & alienum me reddens pro reatibus meis, in quibus peccasse me secreto ipsis confessus sum, & de quibus publicè arguebar; eo scilicet modo, ut illi sint testes alij succedendi & consecrandi in loco meo, qui dignè praesse & prodesse possit Ecclesiae cui hactenus indignus praesui. Et ut inde ultra nullam repetitionem aut interpellationem auctoritate canonica facere valeam, manu propria mea subscribens firmavi.*

X. At depositio illa Arnulphi, ac Gerberti successoris ejus ordinatio, offendit Ioannem XV. Papam, qui Episcopos hujus rei auctores suspendit à divinis. Gerbertus Senonensi Archiepiscopo Seguino scripsit obsequendum non esse huic suspensioni, quod adversus canones decreta esset. Hugo verò Rex Ioannem Pontificem orat ut ea approbet quae apud Remensem urbem acta fuerant; vel si id non velit, saltem Gratianopolim usque accedat, ut de hoc negotio tractare cum Rege possit viva voce; aut in Galliam veniat, ubi honor ei multus habebitur: Tum addit: *Hoc ex integro affectu dicimus; ut intelligatis & cognoscatis nos & nostros vestra nolle declinare iudicia.*

XI. Tandem Pontifex Leonem Léga-